

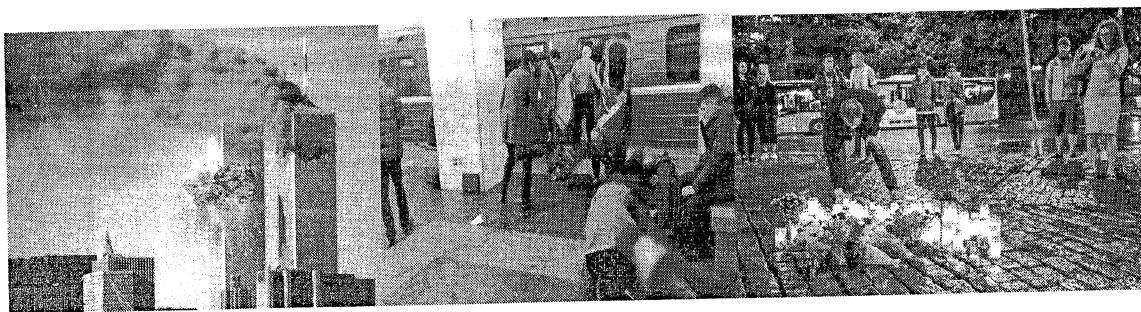
**БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ПО ФИЗИОЛОГИЯ НА РАСТЕНИЯ И ГЕНЕТИКА**

УТВЪРЖДАВАМ:

/ПРОФ. СНЕЖАНА ДОНЧЕВА/

П Л А Н

**ЗА СИГУРНОСТ НА ИНСТИТУТ ПО ФИЗИОЛОГИЯ НА
РАСТЕНИЯТА И ГЕНЕТИКА - БАН**



СОФИЯ 2018 г.

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. ОСНОВАНИЯ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ

Планът е изготвен в съответствие с изискванията на чл. 23, ал. 1 от Закона за противодействие на тероризма, обн., ДВ бр. 103 от 27.12.2016 г. и чл. 3 от Раздел III на Наредба № 8121з-1225 от 27.09.2017 г. за видовете обекти по чл. 23, ал.1 от Закона за противодействие на тероризма, чиито собственици и ползватели разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма, минимални изисквания към тези мерки и реда за упражняване на контрол, издадена от Министъра на вътрешните работи и председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“, обн., ДВ, бр. 85 от 24.10.2017 г.

Прилагането на мерки за пресичане на терористична дейност и овладяване на последствията от терористичен акт се осъществява в усложнена обстановка, изискваща добра предварителна организация за реагиране, породена от следните основни фактори:

- затруднено управление на дейностите вследствие на непредсказуемост и липса на информация за параметрите на разрушенията, жертвите и риска за живота и здравето на хората;
- нарушени или силно затруднени комуникации в зоната на терористичния акт;
- паника и стрес сред намиращите се в зоната на инцидента граждани;
- сложни условия за действие на силите за реагиране в зоната на терористичния акт;
- затруднено взаимодействие между органите, изпълняващи задачи по овладяване на последствията от терористичен акт;
- съкратени срокове за вземане на решение.

1.2. ЦЕЛИ

1.2.1. Целта на плана е създаване на добре организирана система от дейности, насочени към адекватна защита на служителите на Институт по Физиология на Растенията и Генетика.

1.2.2. Превенция чрез установяване и отстраняване на причините и условията, способстващи извършването на терористичен акт.

1.3. ПРИЕМАНЕ НА ПЛАНА

Планът за сигурност на ИФРГ се разработва от комисия по сигурност и се утвърждава от директора на института.

2. АНАЛИЗ НА РИСКА

2.1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА СЪВРЕМЕННИЯ ТЕРОРИЗЪМ.

Тероризмът е съзнателно създадено обществено явление, което си служи със страха от насилие или заплахата за насилие, за да постигне на своите цели. Произхожда от латинския термин „*terrere*“, което на латински език означава „**карам да трепери**“.

Терористичните действия са предварително обмислени и детайлно планирани, като носят белезите на операция, която отразява конкретните цели и мотиви на изпълнителите, отговаря на възможностите им и е предназначена за определена публика. Тактическите прийоми са в съответствие с поставените цели.

Терористични нападения се организират срещу важни ведомства и учреждения, като обикновено на атака са подложени едновременно хора от определена националност, раса или вероизповедание или представители на враждебна според терористите общност. Цели на атаката могат да бъдат важни промишлени обекти, административни сгради, търговски центрове, театри, училища или детски градини и др.

Съвременната политическа обстановка в света, непрекъснато възникващите въоръжени конфликти и противопоставянето на различните религиозни общности спомогнаха тероризмът да премине в качествено нов етап от своето развитие и да придобие глобален характер. Той вече се използва не само като инструмент за постигане на конкретни политически цели в отделна страна или регионален конфликт, а е насочен към принципна смяна на съществуващата система на международни отношения. Цели се хаос и икономическа дестабилизация в страните - мишени и предизвикване на страх и психоза сред населението, като в крайна сметка се преследва глобална криза и промяна на съществуващия световен ред.

Рисковите фактори, определящи терористичната заплаха на територията на нашата страна могат да бъдат дефинирани по следния начин:

- трайно установили се в страната значителен брой чужди граждани от държави, които се определят като рискови;
- непрекъснатото увеличаване на трафика от транзитно преминаващи през страната чужди граждани и такива, търсещи убежище което увеличава риска от проникване на терористични елементи;
- активизирането на дейността на религиозни фондации и емисари на наднационални формирования сред определени български общности, насочена към нейното консолидиране около крайни форми на религиозна и етническа изява;
- наличието в страната на симпатизанти на терористични организации и радикални формирования на религиозна основа.

Очертава се тенденцията, терористичните организации да планират и реализират своите операции посредством членове и активисти, продължително пребиваващи на територията на съответните държави. Съществува механизъм на подбор и привличане на съмишленици, с които целенасочено се работи в насока тяхното религиозно самоосъзнаване и радикализация. Впоследствие тези лица биват използвани за изпълнение на преки или логистични задачи на оформената терористична клетка.

Материалното и финансово осигуряване на средствата за конкретно предстоящ или бъдещ терористичен акт в повечето случаи се осъществява чрез установяване на връзки с фигури от криминалния контингент, организираната престъпност и в частност с трафиканти на оръжие и наркотици.

2.2. НИВА НА ТЕРОРИСТИЧНА ЗАПЛАХА

Въз основа анализ и оценка на терористичната заплаха се определя или променя нивото на заплаха и се въвежда степен на готовност за реагиране.

За оценяване на заплахата се прилагат следните нива:

- **Трето ниво** – ниско ниво. Наличната информация за средата за сигурност предполага ниска вероятност от планиране и осъществяване на терористичен акт;
- **Второ ниво** – високо ниво. Значителен брой елементи на заплаха са оценени като налични и е налице реален риск от извършване на терористичен акт;

- **Първо ниво** – много високо ниво. Всички елементи за заплаха са налице и съществува висок риск от извършване на терористичен акт. Съществуват непосредствени намерения за осъществяване на такъв акт срещу ИФРГ.

2.3 СТЕПЕНИ НА ГОТОВНОСТ ЗА РЕАГИРАНЕ

В зависимост от нивото на заплаха от терористичен акт се определя степента на готовност за реагиране, в която следва да премине института.

Степените на готовност за реагиране при терористична заплаха са:

- **„Зелена степен“** – постоянна готовност. Прилагат се постоянни мерки за сигурност с цел намаляване на риска от извършване на терористичен акт. Служителите на института изпълняват ежедневната си дейност, поддържайки необходимото ниво на готовност за реагиране;

- **„Жълта степен“** – предупреждение. Средата за сигурност е променила състоянието си и съществува риск от осъществяване на терористичен акт. Засилва се наблюдението на конкретни параметри на средата за сигурност и се повишава готовността за прилагане на допълнителни мерки за сигурност.;

- **„Оранжева степен“** – повишена готовност. Наличие на информация за реален риск от осъществяване на терористичен акт. ИФРГ усилва мерките за сигурност;

- **„Червена степен“** – реагиране. Осъществен е реален терористичен акт.

2.4. СТЕПЕН НА РИСКА

Степента на съществуващия риск от извършване на терористичен акт срещу ИФРГ се определя както от функциите и задачите, които ИФРГ изпълнява, така и от нейното местоположение.

От тази гледна точка ИФРГ и прилежащата ѝ територия могат да бъдат класифицирани като **лесно уязвими обекти** за посегателство от страна на терористични елементи.

В съответствие с нивата за оценка от заплаха от терористичен акт ИФРГ се определя като **„ниско ниво на заплаха“** или **„трето ниво“**, при което наличната информация и събития предполагат оценка за ниска вероятност за извършване на терористичен акт.

Степента на готовност за противодействие на тероризма, в зависимост от нивото на заплаха, се определя като **„постоянна“** или **„зелена степен“** – превантивна дейност с цел намаляване на риска от извършване на терористичен акт.

2.5. ВЪЗМОЖНИ СЦЕНАРИИ ЗА ТЕРОРИСТИЧНИ АКТОВЕ

Анализът на извършените през последните години терористични нападения извежда следните основни сценарии за осъществяване на терористичен акт в района на 4-ти км:

- **задействане на взривно устройство в сградата или района на Научен комплекс 1 на БАН.**

Такъв терористичен акт може да се извърши от терористи, които се самовзривяват или взривяват дистанционно предварително заложено взривно устройство.

Очаква се да има множество загинали и ранени хора, както и затруднени комуникации в района на инцидента. Налага се бързо евакуиране на пострадалите и добра организация на спасителните действия. Задължително е да се извърши търсене и обезвреждане на взривни устройства, чието взривяване може да доведе до множество допълнителни жертви. Необходим е бърз мониторинг на състоянието на околната среда за наличие на токсични вещества или

радиационно замърсяване. С цел задържане на евентуални извършители се блокира зоната на инцидента, извеждат се гражданите и се снемат данни за тяхната самоличност.

- използване на огнестрелно или хладно оръжие с цел убийство и/или нараняване в сградата или района;

Тази терористична дейност се осъществява от лица, които използват открито огнестрелно или хладно оръжие на обществени места, като се стремят да убият или наранят максимален брой хора или знакови за обществото личности.

Основна роля за овладяване на такива ситуации имат полицейските сили, които трябва да обезвредят стрелеца/стрелците, бързо да изведат хората от обсега на огнестрелното оръжие и да осигурят свидетели за разследване на престъплението. Може да се очаква затруднена комуникация в района на инцидента, наличие на паника сред хората, значителен брой убити или тежко ранени. Важно е на пострадалите спешно да бъде оказана медицинска помощ. Ситуацията ще се усложни при добре планирани многоточкови атаки, проведени в няколко места със събиране на голям брой хора при използване на мощно огнестрелно оръжие или дълго хладно оръжие.

- вземане на заложници;

При такава терористична дейност се вземат заложници, които се поставят под контрол в сградата. Целта е водене на преговори, печелене на време или отвличане на вниманието.

Овладяването на ситуацията изисква участие на добре подготвени екипи за преговори, изолиране на района на инцидента, провеждане на специална операция от СОБТ за обезвреждане на терористите и извеждане на заложниците. Необходимо е търсенето и обезвреждането на взривни устройства в близост до мястото на инцидента, както и готовност за извършване на спасителни дейности и медицинска евакуация.

3. ОХРАНА И СИГУРНОСТ

За правилното планиране, организиране и управление на дейностите, свързани с охраната и сигурността в ИФРГ е сформирана постоянна комисия. Съставът на комисията се определя със заповед на директора на института (**Приложение № 1**).

Мерките, които са предприети за недопускане и своевременно противодействие на терористични и престъпни посегателства върху живота на служителите включват организиране на надеждна физическа охрана и ефективен пропускателен режим в сградата.

Физическата охрана е невъоръжена и е комбинирана с използването на технически средства и системи за охрана.

Техническите средства и системи за охрана включват:

- В имотите на ИФРГ няма изградени системи за техническа охрана – видеонаблюдение, СОТ, контрол на достъпа и др. В сграда „Администрация“, 13км. има инсталиран СОТ.

- система за пожароизвешяване (ПИС);

Пропускателният режим се осъществява в рамките на работното време на служителите от ИФРГ.

3.1. ФИЗИЧЕСКА ОХРАНА.

Физическата охрана е организирана с договор м/у ИФРГ-БАН и фирма „Мега Секюрити Груп“ ЕООД. За дейността на физическата охрана се разработва План за действие (**Приложение № 2**).

3.1.1. ОРГАНИЗАЦИЯ.

- „Мега Секюрити Груп“ ЕООД

3.1.2. ФУНКЦИИ И ЗАДАЧИ.

- Осъществяване на дежонерна физическа охрана за период от 36 месеца на ИФРГ-БАН, база гр. София-Околовръстен път 11-13 км и база с. Рупите, обл. Благоевград

3.1.3. ОБОРУДВАНЕ

- Неогнестрелно газово и сигнално оръжие – пистолет или револвер.

3.2. ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА И СИСТЕМИ ЗА ОХРАНА

- План за охрана на обекта
- Система СОТ за охрана на база гр. София-Околовръстен път 11-13 км и база с. Рупите, обл. Благоевград

3.3. ПРОПУСКАТЕЛЕН РЕЖИМ

Пропускателният режим в сградите на база Околовръстен път 11-13 км и с. Рупите е регламентиран от Правилник, утвърден от Договор за охрана /01.08.2017/ (**Приложение № 3**) и се осъществява от фирма „Мега Секюрити Груп“ ЕООД.

Пропускателният режим в 21 блок на научен комплекс 1, 4 км се извършва от служители назначени на трудови договори на длъжност „портиер“.

3.3.1. ОРГАНИЗАЦИЯ

- „Мега Секюрити Груп“ ЕООД

3.3.2. ФУНКЦИИ И ЗАДАЧИ.

Функциите и задачите на „Мега Секюрити Груп“ ЕООД са посочени в приложените планове за организация на охраната и пропускателния режима на охраняваните обекти.

4. ОПОВЕСТЯВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙСТВИЯТА ПРИ ЕКСТРЕМНИ СИТУАЦИИ.

Като екстремна се счита ситуация, при която съществува реална заплаха от терористичен акт, РХБ замърсяване или заразяване на околната среда или възникване на пожар, наводнение, земетресение и масови безредици.

4.1. УПРАВЛЕНИЕ И ОПОВЕСТЯВАНЕ

Аварийен план на ИФРГ за действие при бедствия, аварии, пожари и други кризисни ситуации.

4.2. РЕД ЗА ДЕЙСТВИЕ.

- План за действие
- Схема за оповестяване на ВСС за БАК
- Схема за оповестяване на служителите от ИФРГ

5. ПОВЕДЕНИЕ И ДЕЙСТВИЯ ПРИ ТЕРОРИСТИЧЕН АКТ.

5.1. ДЕЙСТВИЯ.

При получаване обаждане, свързано с провеждане на терористичен акт в сградата на ИФРГ се действа в следната последователност:

- съобщението се приема спокойно, без да се прекъсва обаждането. Задават се колкото е възможно повече въпроси с цел установяване на максимален обем подробности за организаторите, характера на заплахата, мястото и времето за осъществяване на терористичния акт;

- след приключване на разговора незабавно се уведомява ТЕЛ 112.

- уведомяват органите за сигурност съгласно (**Приложение № 4**);

- усилва се охраната и се ограничава достъпа в сградата на института;

- при необходимост се пристъпва към евакуация на служителите и посетителите от сградата на института.

- оказва се пълно съдействие и се изпълняват стриктно указанията, давани от органите за сигурност;

- след преминаване на заплахата се уведомяват служителите и се възстановява нормалния режим на работа.

5.2. ПОВЕДЕНИЕ.

В резултат на опита, натрупан през последните години в борбата с тероризма, следва да се имат предвид някои препоръки по отношение на поведението при възникване на терористичен акт:

- целесъобразно е да се направи самооценка като погледнете на себе си като на възможна цел на терористите. Да се оценят от същия ъгъл и другите заложници. Често е важно не кой сте, а кого представлявате. Ако похитителите решат да демонстрират твърдост, те могат да убият някой заложник, като обикновено избират жертва измежду най-важните личности;

- при наличие на близък контакт с похитителите, говорете само за себе си и семейството си. Постарайте се да създадете у тях представа за себе си като за обикновен човек. Тогава е по-вероятно и терористите да се отнесат по-добре с вас;

- в никакъв случай да не се говори за политика. Ако можете да стимулирате болестно състояние и умеете относително дълго да имитирате негови пристъпи, имате шанс да бъдете освободени в хода на преговорите, още преди инцидента да приключи. Ангажирайте мозъка си с някакви мисловни занимания за да не ви спохождат лоши мисли.

- да не си изпада в паника и да не се предприемат импулсивни постъпки;

- да не се демонстрира служебно и материално благополучие. Ако похитителят открие, че сте от "силните на деня" ще приложи към вас особено остри методи на терор, унижение и шантаж;

- да не се привлича вниманието. Похитителите непрекъснато търсят онези, които са готови да оказат съпротива и обикновено ги убиват;

- да се следят действията на терористите внимателно, но не натрапчиво;

- да се използва всяка възможност за бягство – може да окажете неоценима помощ на силите за борба с тероризма, като разкажете за видяното.

- при използване на оръжие (още при първия изстрел) основната задача е да залегнете или да се снишите колкото може по-ниско към пода. Мястото до прозорец е най-добро;

- в началото на активната фаза на операцията по мегафон ще прозвучи командата "Залегни". В първите секунди на съпротивата терористите обикновено остават на крака и стават мишена на специалните части за борба с тероризма;

- да се запази заетото положение до крайното спиране на стрелбата. В този момент специалните части, извършващи операцията, са крайно възбудени. Водени от инстинктите, отработени в тренировки, те могат да открият огън по всеки, който мръдне или извика.

- най- често освобождаването на заложници започва с хвърлянето на шумови гранати. От тях не само терористите, но и похитените временно изпадат в шок;

- след прекратяване на стрелбата по команда на ръководителя на операцията трябва бързо и без паника да се напусне помещението през посочения изход. Да се реагира само на дадените указания и команди.

Приложения:

1. Заповед на Директора на БАН относно формиране на ВЩС.
2. План за действие на охранителите, осъществяващи охрана на сградата на ИФРГ.
3. Правилник за пропускателния режим в сградата на ИФРГ.
4. Важни телефонни номера в случай на терористичен акт в ИФРГ.

Съгласувано: _____



Изготвил: _____


/гл. асист, д-р Георги Бончев/


/гл. асист. Теодора Тасева/


/спец. Биолог Марияна Сичанова/